

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สนช. 12/2561

เรื่อง การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบัตรเดบิตที่ออกและมีการใช้จ่ายภายในประเทศ

1. เหตุผลในการออกประกาศ

บัตรเดบิตเป็นบริการการชำระเงินหนึ่งที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของไทย โดยมีผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมากและมีการใช้งานอย่างกว้างขวางในชีวิตประจำวันของประชาชนส่วนใหญ่ ทั้งการใช้เพื่อชำระค่าสินค้าและบริการแทนการใช้เงินสด การโอนและถอนเงินผ่านเครื่องเอทีเอ็ม

เพื่อยกระดับความปลอดภัยในการให้บริการบัตรเดบิต และส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานเพื่อสนับสนุนให้เกิดการใช้งานร่วมกันของผู้ให้บริการ รวมถึงส่งเสริมการแข่งขันในการให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีการออกและใช้บัตรเดบิตอย่างแพร่หลายแทนการใช้เงินสด ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อดูแลการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบัตรเดบิตที่ออกและมีการใช้จ่ายภายในประเทศในประเด็นสำคัญ ได้แก่ การใช้มาตรฐานชิปการ์ดกลาง การให้บริการระบบเครือข่ายบัตรเดบิตในประเทศ (Local Card Brand) และการกำหนดเงื่อนไขการให้บริการบัตรเดบิตที่ออกและใช้ภายในประเทศ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและลดภาระต้นทุนในการให้บริการและการใช้ บริการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการธุรกิจและผู้ใช้บริการ ตลอดจนเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหลักเกณฑ์การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบัตรเดบิตที่ออกและมีการใช้จ่ายภายในประเทศ ตามความในประกาศฉบับนี้

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับผู้ประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับและ ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

4. เนื้อหา

4.1 นิยาม

ในประกาศฉบับนี้

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการการชำระเงิน ภายใต้การกำกับและผู้ประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับที่มีลักษณะหรือประเภท ดังต่อไปนี้

ผนชป90-กส65012 -25610416

กส650 วันที่ 16 เม.ย. 2561

- (1) ผู้ออกบัตร (Issuer)
- (2) ผู้ให้บริการแก่ผู้รับบัตร (Acquirer)
- (3) ผู้ให้บริการสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตร (Payment Facilitator)
- (4) ผู้ให้บริการระบบโอนเงินรายย่อยระหว่างผู้ใช้บริการของระบบ (Inter-institution Fund Transfer System Operator)
- (5) ผู้ให้บริการระบบเครือข่ายบัตร (Payment Card Network Operator)
- (6) ผู้ให้บริการระบบการชำระดุล (Settlement System Operator)

“ผู้ออกบัตร” (Issuer) หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่ให้บริการบัตรเดบิต และตกลงออกบัตรเดบิตให้แก่บุคคลที่ยินยอมผูกพันตนตามสัญญาบัตรเดบิต

“บัตรเดบิต” หมายความว่า บัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ประกอบธุรกิจออกให้แก่ผู้ใช้บริการเพื่อใช้ชำระค่าสินค้า ค่าบริการ หรือค่าอื่นใด แทนการชำระด้วยเงินสด หรือเพื่อใช้เบิก ถอน โอน หรือทำธุรกรรมอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับเงิน ตามมูลค่าของเงินที่ผู้ใช้บริการได้ฝากไว้กับผู้ประกอบธุรกิจ

“ผู้ให้บริการแก่ผู้รับบัตร” (Acquirer) หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่ให้บริการรับชำระเงินด้วยบัตรอิเล็กทรอนิกส์ โดยการรับส่งข้อมูลการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์จากบัตรอิเล็กทรอนิกส์ไปยังผู้ประกอบธุรกิจระบบเครือข่ายบัตรเพื่อส่งข้อมูลต่อไปยังผู้ออกบัตร และจะจ่ายเงินค่าสินค้าหรือค่าบริการให้แก่ผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ หรือผู้ประกอบธุรกิจสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตร ซึ่งมีสัญญาระหว่างกันว่าจะรับชำระราคาสินค้าหรือบริการด้วยบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน

“ผู้ให้บริการสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตร” (Payment Facilitator) หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่ให้บริการรับชำระเงินด้วยบัตรอิเล็กทรอนิกส์ โดยการรับส่งข้อมูลการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์จากบัตรอิเล็กทรอนิกส์ไปยังผู้ประกอบธุรกิจบริการแก่ผู้รับบัตร หรือผู้ประกอบธุรกิจสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตรรายอื่น แล้วแต่กรณี และจะจ่ายเงินค่าสินค้าหรือค่าบริการให้แก่ผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ หรือผู้ประกอบธุรกิจสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตรรายอื่น ซึ่งมีสัญญาระหว่างกันว่าจะรับชำระราคาสินค้าหรือบริการด้วยบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน

“ผู้ให้บริการระบบโอนเงินรายย่อยระหว่างผู้ใช้บริการของระบบ” (Inter-institution Fund Transfer System Operator) หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่ให้บริการระบบการชำระเงินที่เป็นศูนย์กลางหรือจุดเชื่อมต่อรับส่งข้อมูลรายการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างผู้ใช้บริการของระบบ หรือทำหน้าที่ให้บริการการหักบัญชี เพื่อให้ผู้ใช้บริการของระบบสามารถให้บริการฝาก ถอน โอน และการชำระเงินแก่ลูกค้า

“ผู้ให้บริการระบบเครือข่ายบัตร” (Payment Card Network Operator) หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่ให้บริการระบบเครือข่ายบัตรเครดิต บัตรเดบิต เงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัตรอิเล็กทรอนิกส์อื่นใด โดยเป็นระบบที่เป็นศูนย์กลางหรือจุดเชื่อมต่อรับส่งข้อมูลรายการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างผู้ใช้บริการของระบบ ให้บริการการหักบัญชี และให้บริการด้านการตลาด

ภายใต้ชื่อทางธุรกิจของตน เพื่อให้ผู้ใช้บริการของระบบซึ่งเป็นผู้ออกบัตรและผู้ให้บริการแก่ผู้รับบัตร ในประเทศไทย สามารถให้บริการการชำระเงินจากบัตรดังกล่าว

“ผู้ให้บริการระบบการชำระดุล” (Settlement System Operator)

หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่ให้บริการการชำระดุลแก่ผู้ใช้บริการของระบบ โดยทำการหักเงินจาก บัญชีเงินฝากของผู้ให้บริการของระบบซึ่งมีฐานะเป็นลูกหนี้ หรือรับชำระหนี้โดยวิธีอื่นใดตามที่ตกลงกัน แล้วปรับบัญชีเงินฝากของผู้ให้บริการของระบบซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าหนี้ หรือชำระเงินด้วยวิธีอื่นใด เพื่อให้ หนี้ดังกล่าวระงับไป

“มาตรฐานชิปการ์ดกลาง” หมายความว่า มาตรฐานชิปการ์ดที่ ธปท. ประกาศ กำหนด โดยได้หารือกับสมาคมธนาคารไทย สมาคมนานาชาติ และสภาสถาบันการเงินของรัฐ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานกลางในการออกบัตรเดบิตของผู้ออกบัตร

“การหักบัญชี” (Clearing) หมายความว่า การรับส่ง ตรวจสอบ และยืนยัน ข้อมูลตามคำสั่งการชำระเงินสำหรับนำไปคำนวณหายอดเงินแสดงความเป็นเจ้าหนี้ หรือลูกหนี้ เพื่อใช้ข้อมูลดังกล่าวไปทำการชำระดุลระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้

“การชำระดุล” (Settlement) หมายความว่า การชำระเงินที่มีการตกลงกันไว้ ล่วงหน้าเพื่อปรับฐานะความเป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ ด้วยการปรับบัญชีเงินฝากโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการ หักบัญชี เพื่อให้หนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนระงับไป

4.2 ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับบัตรเดบิตที่ออกและมีการใช้จ่ายภายในประเทศ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีปฏิบัติในการให้บริการ ดังต่อไปนี้

4.2.1 ผู้ออกบัตร (Issuer)

(1) ต้องใช้มาตรฐานชิปการ์ดกลาง

(2) ต้องออกบัตรให้ใช้บริการระบบเครือข่ายบัตรเดบิตในประเทศ เว้นแต่ ผู้ออกบัตร (Issuer) ใช้ระบบการรับส่งข้อมูลภายในของตนเอง

(3) ในกรณีที่ออกบัตรเดบิตที่ใช้บริการระบบเครือข่ายบัตรเดบิตตั้งแต่ 2 ราย ขึ้นไปในบัตรเดบิตเดียวกัน (Multi-Brand) ต้องปฏิบัติในเรื่องตราสัญลักษณ์ที่ปรากฏบนบัตรเดบิตให้ เป็นไปตามข้อตกลงและคำมั่นถึงหลักความเท่าเทียมกัน

(4) ต้องให้ข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของบัตรเดบิตแต่ละประเภท แก่ผู้ใช้บริการอย่างเพียงพอ ชัดเจน และถูกต้อง เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเลือกใช้บริการได้อย่าง เหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์การใช้จ่ายของตนเอง

ในกรณีที่ผู้ออกบัตรจะออกบัตรเดบิตที่ใช้บริการระบบเครือข่ายบัตรเดบิต ตั้งแต่ 2 รายขึ้นไปในบัตรเดบิตเดียวกัน (Multi-Brand) การออกบัตรดังกล่าวจะต้องใช้ระบบ เครือข่ายบัตรเดบิตในประเทศอย่างน้อย 1 ราย

4.2.2 ผู้ให้บริการแก่ผู้รับบัตร (Acquirer) และผู้ให้บริการสนับสนุนบริการแก่ ผู้รับบัตร (Payment Facilitator)

(1) ต้องจัดให้มีอุปกรณ์และระบบที่สามารถรองรับบัตรเดบิตที่ใช้มาตรฐาน
ชิปการ์ดกลาง

(2) ต้องจัดให้มีอุปกรณ์และระบบที่สามารถรองรับบัตรเดบิตที่ใช้บริการ
ระบบเครือข่ายบัตรเดบิตในประเทศได้ทุกเครือข่าย เว้นแต่

(2.1) ผู้ให้บริการแก่ผู้รับบัตร (Acquirer) ที่ให้บริการ และได้แจ้งต่อ ธปท.
ก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับว่าเป็นการให้บริการรับบัตรเดบิตที่ใช้ระบบเครือข่ายบัตรเดบิตใน
ประเทศรายใดรายหนึ่งเพียงรายเดียวเท่านั้น ให้สามารถดำเนินการตามขอบเขตที่ได้แจ้งไว้ต่อไปได้ หรือ

(2.2) ผู้ให้บริการสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตร (Payment Facilitator)

(3) ต้องไม่จำกัดสิทธิผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการในการเลือกใช้ระบบ
เครือข่ายบัตรเดบิต

(4) ต้องให้ข้อมูลค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่าง ๆ แก่ผู้ขายสินค้าหรือ
ผู้ให้บริการในการใช้บริการอย่างเพียงพอ ชัดเจน และถูกต้อง

4.2.3 ผู้ให้บริการระบบโอนเงินรายย่อยระหว่างผู้ใช้บริการของระบบ (Inter-
institution Fund Transfer System Operator) ผู้ให้บริการระบบเครือข่ายบัตร (Payment Card
Network Operator) และผู้ให้บริการระบบการชำระดุล (Settlement System Operator)
ต้องไม่ดำเนินการใด ๆ อันเป็นการจำกัดสิทธิในการเลือกระบบเครือข่ายบัตรเดบิตอื่นของผู้ประกอบ
ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับบัตรเดบิตที่ออกและมีการใช้จ่ายภายในประเทศ และผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ

4.3 ในกรณีที่ออกบัตรเดบิตที่ใช้บริการระบบเครือข่ายบัตรเดบิตตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป
ในบัตรเดบิตเดียวกัน (Multi-Brand) เมื่อผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการเลือกใช้บริการระบบเครือข่าย
บัตรเดบิตรายใดรายหนึ่งในการทำธุรกรรมแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจจะคิดค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่น
เพิ่มเติมได้เฉพาะระบบเครือข่ายบัตรเดบิตที่ใช้เท่านั้น

4.4 ในการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบัตรเดบิตที่ออกและมีการใช้จ่ายภายในประเทศ
ผู้ประกอบธุรกิจต้องดำเนินการเหล่านี้ภายในประเทศเท่านั้น

4.4.1 การรับส่งข้อมูลการใช้บัตรเดบิตระหว่างผู้ออกบัตร (Issuer) กับผู้ให้บริการ
ระบบโอนเงินรายย่อยระหว่างผู้ใช้บริการของระบบ (Inter-institution Fund Transfer System
Operator) หรือผู้ให้บริการระบบเครือข่ายบัตร (Payment Card Network Operator) ซึ่งทำหน้าที่
เป็นศูนย์กลางหรือจุดเชื่อมต่อรับส่งข้อมูลรายการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างผู้ใช้บริการของ
ระบบ (Transaction Switching) หรือทำหน้าที่ให้บริการการหักบัญชี (Clearing)

4.4.2 การรับส่งข้อมูลการใช้บัตรเดบิตระหว่างผู้ให้บริการแก่ผู้รับบัตร (Acquirer)
กับผู้ให้บริการระบบโอนเงินรายย่อยระหว่างผู้ใช้บริการของระบบ (Inter-institution Fund Transfer
System Operator) หรือผู้ให้บริการระบบเครือข่ายบัตร (Payment Card Network Operator)
ซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางหรือจุดเชื่อมต่อรับส่งข้อมูลรายการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่าง
ผู้ใช้บริการของระบบ (Transaction Switching) หรือทำหน้าที่ให้บริการการหักบัญชี (Clearing)

4.4.3 การรับส่งข้อมูลการใช้บัตรเดบิตระหว่างผู้ให้บริการสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตร (Payment Facilitator) กับผู้ให้บริการแก่ผู้รับบัตร (Acquirer) และการรับส่งข้อมูลการใช้บัตรเดบิตระหว่างผู้ให้บริการสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตร (Payment Facilitator)

4.4.4 การทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางหรือจุดเชื่อมต่อรับส่งข้อมูลรายการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างผู้ให้บริการของระบบ (Transaction Switching)

4.4.5 การหักบัญชี (Clearing)

4.4.6 การชำระดุล (Settlement)

4.5 ในกรณีที่ผู้ประกอบการประสงค์จะใช้บริการจากผู้ให้บริการรายอื่นหรือบุคคลอื่นด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Outsourcing) ตามข้อ 4.4.1 - 4.4.6 ให้ผู้ประกอบการยื่นขออนุญาตต่อ ธปท. เป็นหนังสือหรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่กำหนด พร้อมชี้แจงเหตุผลและความจำเป็น

ทั้งนี้ ธปท. จะพิจารณาภายใน 45 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

การยื่นขออนุญาตตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้เฉพาะการใช้บริการจากผู้ให้บริการรายอื่นหรือบุคคลอื่นด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Outsourcing) ในประเทศ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ ผู้ประกอบการอาจขออนุญาตใช้บริการจากผู้ให้บริการรายอื่นหรือบุคคลอื่นด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศในต่างประเทศได้

(1) การรับส่งข้อมูลตามข้อ 4.4.3 หรือ

(2) การรับส่งข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการข้อมูลภายในของผู้ออกบัตร (Issuer) ผู้ให้บริการแก่ผู้รับบัตร (Acquirer) และผู้ให้บริการสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตร (Payment Facilitator)

ในกรณีที่ผู้ออกบัตร (Issuer) ผู้ให้บริการแก่ผู้รับบัตร (Acquirer) หรือผู้ให้บริการสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตร (Payment Facilitator) เป็นสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินและได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การใช้บริการจากผู้ให้บริการรายอื่นหรือบุคคลอื่นด้านงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Outsourcing) ที่ออกตามกฎหมายดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง

4.6 ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศฉบับนี้ โดยมีเหตุจำเป็นหรือพฤติการณ์พิเศษ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อให้บริการอย่างต่อเนื่องหรือต่อความน่าเชื่อถือของการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบัตรเดบิตที่ออกและมีการใช้จ่ายภายในประเทศ ผู้ประกอบการสามารถยื่นขอผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว พร้อมชี้แจงเหตุผลและความจำเป็น ต่อ ธปท. เป็นหนังสือหรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่กำหนด โดย ธปท. อาจพิจารณาอนุญาตหรือไม่ก็ได้ หรือกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ถือปฏิบัติเพิ่มเติมด้วยก็ได้

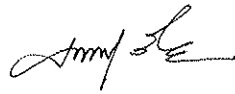
5. บทเฉพาะกาล

บัตรเดบิตที่ได้ออกและใช้อยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้สามารถใช้ต่อไปได้ โดยผู้ออกบัตรจะต้องดำเนินการเปลี่ยนบัตรเดบิตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4.2 เมื่อบัตรดังกล่าวสิ้นอายุบัตรหรือเมื่อผู้ใช้บริการขอออกบัตรใหม่

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 16 เมษายน 2561 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 16 เมษายน 2561

(นางอุษกร สิริโยธิน)

รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

ผู้ว่าการแทน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5036, 0 2283 6713